

משטרת ישראל
אגף חקירות ומודיעין

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נוהלי אח"מ
מספר: 300.20.021	תת-פרק: תחומי אחריות	פרק: חקירות	
שם נוהל: הטיפול בתיקי חקירה בעבירות משותפות למספר יחידות			תאריך פרסום: 20/11/2023
			תאריך תחילה: 20/11/2023
			תאריך ביטול:
			נוסח: 2

מספר נוהל ישן : 03.300.021

1. כללי

- א. ביחידות החקירה לעיתים קיימת התלבטות ביחס לקביעת מקום ניהול החקירה, כאשר העבירות בוצעו בתחומה של יותר מיחידה אחת. הבעיה אופיינית בעיקר במקרים של גניבת כלי רכב וזיופם, גניבת המחאות או אשראי, זיופם והפצתם.
- ב. מטרת נוהל זה היא להנחות את יחידות החקירה היכן תתנהל החקירה, במטרה לייעל את התנהלות היחידות המעורבות, ולקדם את החקירה.
- ג. להלן עקרונות היסוד על פיהם יוכרע מיהו הגורם המטפל לפי סדר חשיבותם
- 1) סמכות מקומית של בתי המשפט.
 - 2) טובת החקירה.
 - 3) גישה שירותית.
- ד. ככלל, אין לפצל תלונה שממנה עולות מספר עבירות בין מספר יחידות חקירה, אלא לחקור אותה כמקשה אחת.
- ה. אם בכל זאת הוחלט על פיצול והעברת תיק חקירה ליחידת חקירות אחרת, יש לעשות זאת בהקדם האפשרי ולצמצם את מספר השוטרים המעורבים בחקירה. אין להתנות קבלת תיק בהשלמות חקירה.
- ו. נוהל זה לא חל בעבירות אלמ"ב, נושא זה מוסדר בנוהל אח"מ מס' 300.13.226 "הטיפול המשטירתי בעבירות אלימות בין בני זוג".
- ז. נוהל זה אינו יכול להקיף את מכלול האפשרויות לעבירות משותפות, ולכן כל מקרה ייבחן תוך הפעלת שיקול דעת, ובשאיפה לבצע את החקירה באופן מיטבי.

2. הגדרות

- א. **עבירה עיקרית** – עבירה שלשמה בוצעו הפעולות הפליליות של העבריין, לרבות העבירה החמורה יותר, אם מדובר בסדרה של עבירות אשר בוצעו באותה מסכת אירועים.
- ב. **עבירה נלווית** – עבירה המשמשת אמצעי עזר לביצוע העבירה העיקרית, וכל עבירה אחרת שבוצעה במהלך אותה מסכת אירועים.
- ג. **מובילים בחקירה** – ראיות ומידע בחומר החקירה, שבאמצעותם ניתן להגיע לזהות מבצעי העבירה, ואיסוף ראיות לביסוס או הפרכת זיקתם לעבירה וחקר האמת.
- ד. **מקום הפצת המחאה** – מקום בו מתנהל החשבון אליו הופקד ההמחאה, או מקום בו נעשה שימוש בהמחאה.

3. הטיפול החקירתי

- א. ככלל, תתנהל חקירה ביחידה שבתחומה הטריטוריאלי בוצעה העבירה העיקרית.
- ב. על אף האמור בסעיף 3.א. לעיל ובמקרים המתאימים, תיקבע היחידה החוקרת על פי המקום בו נתגלו מובילים בתיק החקירה.
- ג. אם ישנן ראיות המצביעות על חשוד, שהוא יעד או יעד משנה של אחת מהיחידות (שלא בהתאם לאמור בסעיף קטן א) או שהוא מוכר לאחת מהיחידות מתיקי חקירה קודמים בהם נחקר כחשוד – תטפל היחידה האמורה בכל התלונות הקשורות אליו.
- ד. ככלל, אם מהתקדמות החקירה עולות עובדות המצדיקות לכאורה העברת החקירה ליחידה אחרת – ניתן להעביר את תיק החקירה פעם אחת ויחידה בלבד. סטייה מכלל זה תהיה באישורו של הגורם המכריע הרלבנטי, כמפורט בסעיף ט' להלן.
- ה. יחידות שבתחומן התבצעו עבירות נלוות או חלק קטן ממסכת העבירות, יסייעו ליחידה בה מתנהלת החקירה.
- ו. עבירות שתחילת ביצוען בתחומי הקו הירוק, והמשך ביצוען והשלמתן בתחומי הרש"פ, תתנהל חקירתן במקום בו החלו בביצוען, לדוגמה: גניבה וזיוף המחאות בתחומי ישראל והפצתם בתחומי הרש"פ - תתנהל החקירה במקום בו אירעה הגניבה או הזיוף.
- ז. עבירות שמקום ביצוען אינו ידוע, תתנהל חקירתן במקום בו התקבלה התלונה, לחילופין במקום מגוריו של המתלונן. התברר במהלך החקירה מקום ביצוע העבירה, תישקל העברת החומר ליחידה שבתחומה בוצעה העבירה, בהתאם לטובת החקירה.
- ח. בוצעה שרשרת של עבירות, שיש ביניהן קשר לכאורה, בתחומי מספר יחידות, כגון מספר רב של גניבות, הפצת המחאות וכו' – יש לפעול בהתאם לאמור בסעיפים א' ו-ב' לעיל. אם לא נתקיימו התנאים האמורים בפסקאות א' ו-ב' (למשל כאשר כל העבירות הן זהות בחומרתן), תתנהל החקירה ביחידה שבתחומה בוצע מספר העבירות הרב ביותר. בוצע מספר שווה של עבירות בתחומי מספר יחידות, תתנהל החקירה ביחידה שבתחומה התקבלה התלונה הראשונה.
- ט. הגורמים המכריעים במחלוקות בין יחידות הקשורות ליישום הנוהל הם אלה:

(1) במרחב – ק' אח"ם מרחבי.

(2) במחוז – ק' אח"ם מחוזי.

(3) במג"ב – ק' אח"ם מג"ב.

- (4) במחלוקת בין מחוזות, ההכרעה תתקבל על ידי רמ"ד חקירות בחטיבת החקירות. החומר יועבר באמצעות האח"ס המחוזי.
- (5) בתיקי אלימות בין בני זוג – ההכרעה תתקבל על ידי רמ"ד נפגעי עבירות בחטיבת החקירות.
- (6) בתיקי נוער – ההכרעה תתקבל על ידי רמ"ח נוער בחטיבת החקירות.
- (7) בתיקי נעדרים – ההכרעה תתקבל על ידי רמ"ד סיוע חקירתי בחטיבת החקירות.
- י. בכל הנוגע להעברת חומר חקירה מיחידה ליחידה יש לפעול כמתווה בפקודת המטא"ר 14.01.01 "אירוע תלונה ומידע אחר על העבירה – דיווח, סיווג וטיפול".

4. להלן דוגמאות ליישום הנוהל בהתייחסות לעבירות ייחודיות הנוגעות למספר יחידות

א. המחאות

- (1) המחאות שנגנבו באזור אחד והופצו באזור אחר – תתנהל החקירה במקום בו הופצו ההמחאות, ואין נפקא מינה מקום זיופן (מכוח הפסיקה הקובעת כי ההפצה היא המעשה הדרוש להשלמת עבירת הזיוף).
- (2) כאשר מקום גניבת ההמחאה אינו ידוע, וההמחאה לא הופצה, תטפל היחידה שבתחומה התקבלה התלונה. אם במהלך החקירה התברר מקום הגניבה, או נודעו פרטים נוספים, תפעל היחידה שקיבלה את התלונה על פי האמור בסעיף 3.ה.
- (3) המחאה מזויפת שלא הופצה, שהתברר במהלך החקירה מקום זיופה, תועבר החקירה ליחידה שבתחומה אירע הזיוף.
- (4) נעצר חשוד בהפצה, והסתבר כי מקום זיוף ההמחאה בתחום הטריטוריאלי של יחידה אחרת, תימשך החקירה בתחומי היחידה בה נעצר החשוד.
- (5) המחאות שנגנבו, זויפו והופצו בתחומי מספר יחידות, תתנהל החקירה ביחידה שבתחומה הופץ מספר ההמחאות הרב ביותר. אם הסתבר כי בתחום מספר יחידות הופץ מספר שווה של המחאות (כגון שכל המחאה הופצה באזור אחר) תתנהל החקירה בתחומי היחידה שבה הופצה ההמחאה הראשונה.
- (6) המחאות שנגנבו, זויפו בתחומי הקו הירוק והופצו בתחומי הרש"פ, תפעל היחידה שבתחומה אירעה הגניבה כמותווה בסעיף 1.3. לנוהל זה.

ב. מסמכים

- (1) מסמכים מזויפים ותצהירים כוזבים שהוגשו בתחום יחידה מסוימת, ולא ידוע היכן בוצע הזיוף, כגון מסמכים מזויפים שהוגשו למשרד הפנים (לקבלת אזרחות או תיעוד אחר שלא כדין) או למשרד הרישוי, או תצהירים כוזבים שהוגשו לרשם הקבלנים, תתנהל החקירה ביחידה שבתחומה הוגשו המסמכים המזויפים.
- (2) הוגשו מסמכים מזויפים או תצהירים כוזבים, בתחום מספר יחידות, ואותר המקום בו בוצעו כל הזיופים, תועבר החקירה ליחידה שבתחומה בוצע הזיוף, כאשר טובת החקירה מצדיקה זאת.

ג. כרטיסי חיוב ודלקנים

- 1) התקבלה תלונה ביחידת משטרה בגין גניבת כרטיס חיוב או גניבת דלקן (כאשר עבירה זו היא נלווית לעבירה של קבלת דבר במרמה) ובוצעו בו רכישות או משיכות כסף שלא בהסכמת הבעלים, תתנהל החקירה על פי המפורט להלן:
 - א) בתחומי היחידה בה ישנם מובילים בתיק החקירה לדוגמה: נעצר חשוד/ים, או שידועים פרטיו, או שישנה תמונת החשוד, או תיאור מדויק שניתן לשרטט קלסטרון, בין אם חשוד בגניבה, ברכישה ובין אם הוא חשוד במשיכת כסף.
 - ב) כאשר בוצעו שימושים במספר יחידות, תתנהל החקירה בתחום היחידה שבה בוצע מספר השימושים הרב ביותר.
 - ג) כאשר מספר השימושים ביחידות שונות הוא שווה, תתנהל החקירה ביחידה שבתחומה התקבלה התלונה הראשונה.
- 2) התקבלה תלונה על שימוש בכרטיס חיוב מזויף שבוצעו בו משיכות כסף או רכישות, תתנהל החקירה לפי הכללים שהותוו בסעיף ג. 1) לעיל.

ד. רכב גנוב או מזויף

- 1) כלי רכב גנוב או מזויף שנתפס ואין מובילים בחקירה – תועבר החקירה ליחידה שבתחומה אירעה הגניבה.
- 2) נתפס רכב מזויף, ולא ידועה זהותו האמיתית (משמע לא ידוע מקום גניבתו), ואין מובילים בחקירה – תתבצע החקירה ביחידה שבתחומה נתפס הרכב.
- 3) כאשר ישנו מוביל בחקירה לדוגמה: כשידועה זהות המזייפים (ואפילו במידע) או ידועה זהותו של מוכר הרכב המזויף למחזיק הרכב – תתנהל החקירה בתחומי היחידה בה מצוי המוביל, אך אם ידוע מקום ביצוע העבירה העיקרית – תתנהל החקירה במקום זה.
- 4) פעולות חקירה ראשוניות, כגון בדיקת מז"פ, יבוצעו כמותווה בנוהל אח"ם מס' 300.19.032 "טיפול בעבירות הקשורות לכלי רכב".

ה. עבירות מחשב

- 1) כאשר אין חשוד, תתנהל החקירה בתחומי היחידה שבה ממוקם המחשב הנפגע.
- 2) התקבלו תלונות בתחומי מספר יחידות כנגד אותו פוגע לכאורה, וזהותו אינה ידועה, תתנהל החקירה בתחומי היחידה שבה נתקבלו מספר התלונות הרב ביותר, ולחלופין כאשר מספר התלונות שווה, בתחומי היחידה שבה נתקבלה התלונה הראשונה.
- 3) כאשר נפגע מחשב נייד, או שהעבירה בוצעה ברשת האינטרנט, תתנהל החקירה בתחומי היחידה בה מתגורר המתלונן.
- 4) כשיש חשוד או ידוע מיקום המחשב שממנו התבצעה העבירה, תתנהל החקירה במקום בו ממוקם המחשב שבעזרתו ביצע החשוד את העבירות.
- 5) ידועה זהותו של החשוד, אך לא ידוע המקום ממנו מבצע את העבירות, או שבוצעו בעזרת מחשב נייד, תתנהל החקירה ביחידה שבתחומה מתגורר החשוד.
- 6) כאשר ישנם מספר חשודים בתחומי יחידות שונות, ולכאורה קיים קשר ביניהם, תתנהל החקירה בתחום פעילותו של החשוד העיקרי, ולחלופין במקום בו התקבל מספר התלונות

הרב ביותר. כאשר מספר התלונות ביחידות שונות שווה, תנהל החקירה ביחידה שבתחומה התקבלה התלונה הראשונה.

7) בעבירות מחשב שיש בחקירתן רגישות ציבורית, בחקירות מחשב מורכבות, או בחקירות משותפות עם גורמים בחו"ל, ובכל מקרה אחר על פי שיקול דעתו של ראש אח"ס, תתנהל החקירה בלהב 433, במפלג לחקירות עבירות מחשב.

8) מחלוקות בעניין זהות היחידה החוקרת, בתיקי חקירה המשולבים בעבירות הונאה ועבירות על פי חוק המחשבים, יובאו להכרעת ק' פשיעה מקוונת ארצי. בתיקים בהם מרבית הפעולות הנדרשות הן סיגינטיות/טכנולוגיות, ומצריכות שימוש בכלים/תוכנות ייעודיות לחקירת עבירות ברשת, יועברו התיקים לטיפול מחלק פשיעה מקוונת.

9) אין לגנוז תיק ברמת תחנה בעבירות הקשורות לאינטרנט, בטרם הוא נבחן על ידי ר' מחלק פשיעה מקוונת במחוז.

ו. הטרדות ואיומים בטלפון וטלפון סלולארי

1) כשלא אותר חשוד, החקירה תתנהל במקום מגוריו של המתלונן, למרות שהעבירה לא בוצעה בהכרח במקום מגוריו. העיקרון המנחה הוא מתן שירות לאזרח.

2) אותר החשוד שביצע השיחות, תתנהל החקירה ביחידה במקום מגורי החשוד.

3) כאשר ההטרדות והאיומים הטלפונים בוצעו בתחומי מספר יחידות משטרה, תתנהל החקירה ביחידה שבתחומה בוצע מספר ההטרדות והאיומים הרב ביותר. לחילופין, כאשר מספר ההטרדות והאיומים שווה, תתנהל החקירה בתחומי היחידה ממנה התקבלה ההטרדה הראשונה.

4) אותר חשוד ולא ידוע מהיכן ביצע את ההטרדות, או שביצע אותן ממספר רב של מקומות, או מטלפון סלולרי, תבוצע החקירה ביחידה שבתחומה מתגורר החשוד.

ז. איומים בכתב או בע"פ באמצעות: מכתב, דוא"ל או טלפון

1) כאשר מדובר במכתב איום - החקירה תתנהל במקום בו התקבל מכתב האיום. אם נתקבלו מכתבי איום במספר מקומות - במקום מגורי המתלונן (אם הוא אחד המקומות), או במקום בו נתקבלו המספר הרב ביותר של המכתבים. נוכח מספר שווה של איומים, תתנהל החקירה בתחומי היחידה בה נתקבלה התלונה הראשונה, בהתאם לעקרונות המפורטים בסעיף ו' 3 לעיל.

2) איומים שהתקבלו בטל"ס, מייל, ווטסאפ, פייסבוק, הודעות - החקירה תתנהל במקום מגורי המתלונן.

ח. גניבה

כשלא ידוע היכן בוצעה הגניבה, תתנהל החקירה במקום בו התגלה דבר הגניבה, או המקום בו נתפס הרכוש הגנוב. התברר מקום הגניבה, תתנהל החקירה במקום בו בוצעה הגניבה בפועל.

ט. העברת הטיפול ליחידה ארצית

העברת הטיפול ליחידה ארצית תיעשה דרך קצין אח"ס מחוזי, בבקשה מנומקת לחטיבת החקירות באח"ס. אין להעביר חומר ליחידה ארצית ללא תיאום עם חטיבת החקירות. הכרעה בדבר העברת תיק חקירה ליחידה ארצית, תיעשה על ידי ר' אח"ס נוכח אי הסכמה בין רח"ט חקירות לר' היחידה הארצית.

5. העברת חומר חקירה בין יחידות

- א. הוחלט על העברת תיק חקירה ליחידה אחרת, לרבות חומרי חקירה כגון תלונה או מוצגים (להלן: "חומר חקירה"), יש להקפיד כי הוא יועבר באופן מסודר, תוך סימון עדויות ומסמכים ופירוטם ברשימת חומר החקירה.
- ב. יש לסרוק את כל המסמכים, ולקשר בהתאם לתיק החקירה במערכת פל"א, טרם העברתו.
- ג. תיק שהיקפו עולה על 5 מסמכים, יש לכרוך בתיק חקירה (מ – 3011).
- ד. יש לצרף שובר דואר (טופס מ - 1025) לכל חומר חקירה המועבר בין יחידות.
- ה. כל תיק חקירה/חומר החקירה יישלח אך ורק במעטפה סגורה.
- ו. במקביל להעברת התיק הפיסי, יש לבצע תנועה במערכת הפל"א בדבר ההעברה.

6. קבלת חומר חקירה

שוטר המקבל חומר חקירה, ימלא על גבי שובר הדואר (טופס מ – 1025) את פרטיו האישיים במלואם מיד עם הגעת החומר לידי, ויחזירו ליחידה השולחת. בהתייחס לאמור לעיל יודגש, כי אין נפקא מינה אם השוטר המקבל את החומר לידי הוא הגורם המטפל בתיק ואם לאו.

7. פיקוח ובקרה

- א. באחריות ר' משרד החקירות או מי מטעמו לבדוק בתום 10 ימים החזר של שובר הדואר.
- ב. באחריות ר' משרד החקירות לבצע בקורות בדבר קיום נוהל זה אחת לשלושה חודשים.